

ПРЕС КЛИПИНГ

25-26. мај 2013.

НАСЛОВИ

Пирот: Самостални синдикат обезбедио око две милијарде динара;(стр.2)

Србија и ММФ: Вруће у каси!;(стр.3)

Нафташима највише плате;(стр.4)

Нема ни посла без седе главе;(стр.5)

Пензије покојних за 360.000 људи;(стр.6)

Договор у врху владе: Замрзавање плата и пензија;(стр.8)

ММФ упозорава Србију: Последњи је тренутак за резање плата и пензија;(стр.9)

Овера књижица од следеће недеље;(стр.10)

Изабрани лекар није више услов за оверу књижице;(стр.11)

Пенали за одлазак у пензију с једним условом;(стр.13)

Теже до посла, а лакше до отказа;(стр.14)

И пензија и плата – само у Србији;(стр.16)

Мале фирме много запослених;(стр.17)

Плате у Србији догурале до 420 евра;(стр.18)

Пирот: Самостални синдикат обезбедио око две милијарде динара

В. ЂИРИЋ

Овдашњи Самостални синдикат, који многи у шали називају најуспешнијом фирмом у граду, за протеклих седам година обезбедио је прилив од око две милијарде динара радницима, који остали без посла

ПИРОТ - Овдашњи Самостални синдикат, који многи у шали називају најуспешнијом фирмом у граду, за протеклих седам година обезбедио је прилив од око две милијарде динара радницима, који остали без посла, односно чији су колективи били предмет купопродаје или стечаја. Уместо папчених адвокатских услуга, које се наплаћују по тарифи од десет одсто вредности „посла“, радници су овде добијали комплетну стручну помоћ и документацију неопходну за остваривање припадности по основу губитка посла. Једини трошак, сазнајемо, била им је синдикална накнада од један одсто - нужна за функционисање радничке организације...

- Реално се процењује да је, током поменутог периода, без посла остало више од 5.000 радника и свима је правна, па и економска помоћ била преко потребна - каже Родољуб Ђирић, председник Самосталног синдиката. - Своје припадности и повезани радни стаж последњи су добијали радници „Сука“, а пре њих то је обезбеђено запосленима у „Сарлаху“, „Драгошу“, „Картаљевићу“, „Аутотранспортном“, „Победи“, „Будућности“, „Пиротексу“, „Графици“... Нажалост, многимима је ово био једини новац који су протеклих година уопште видели, па су та средства искористили за пуко преживљавање, односно за плаћање заосталих рачуна и враћање дугова.

Управо због тога, објашњава саговорник „Новости“, овај новац ни мало није утицао на отварање радних места, односно изостало је масовније samozапшљавање - чему су отпремине, бар формално, биле намењене. Од око 5.000 невољника, само њих петоро је - од отпремине или наплатом из стечајне масе - покренуло неки вид властитог посла и тако осигурало неке приходе.

- Приватизација је некада моћну пиротску привреду сместила у историју и у том процесу овде је продато 18 малих и средњих предузећа. У десет случајева приватизација је раскинута, јер нови послодавац није испуњавао уговорне обавезе, али се у многим случајевима закаснило са таквим потезима, па је не мали број погона очерупан и уништен. На крају, готово 55 одсто свих приватизација је раскинута, по чему је Пирот неславни рекордер у Србији - закључује први човек овдашњег Самосталног синдиката.

Србија и ММФ: Вруће у каси!

С. БУЛАТОВИЋ

Са тренутним мањком у државној каси, нови аранжман са ММФ прилично је далеко од Србије. Дели нас најмање 30 милијарди динара најављених и још толико додатних уштеда

Са тренутним мањком у државној каси, нови аранжман са Међународним монетарним фондом прилично је далеко од Србије. Дели нас најмање 30 милијарди динара најављених и још толико додатних уштеда. Шансу да се договору примакнемо имамо током лета, јер се евентуални преговори о новом споразуму, ако до њих дође, очекују на јесен.

Нови аранжман са ММФ-ом Србији овог пута није битан због новца, уверава нас Влада. Њихов „потпис“, указују, потребан је због угледа међу инвеститорима. Финансијски стручњаци, овоме додају још једну ствар - месеци за нама доказује да без њихове контроле очигледно нисмо у стању да спроведемо у дело оно што смо сами себи обећали.

За почетак, Србија се надала да ће ову годину завршити са минусом од 3,6 одсто БДП. После четири месеца јасно је да смо од тог циља далеко најмање 100 милијарди динара, што је око три одсто БДП.

- До сада је личило да нам је аранжман са ММФ-ом потребан због међународног кредибилитета. Влада је имала мере и планове да стварно спроведе консолидацију и тада је ММФ био добар да то и међународно потврди - објашњава Павле Петровић, председник Фискалног савета. - Али сада, крајем маја, када видимо где смо, видимо да се та консолидација није догодила. И Влада види то и изашла је са мерама које су недовољне. Закључак је - изгледа да не иде. На крају, не можемо сами. Није више у питању само међународни углед. Изгледа да ми кренемо у једном правцу, а ствари се измичу, укључујући и структурне реформе. Да је било договора са ММФ-ом у децембру, када је Влада усвојила фискалану стратегију и мере, он би већ у фебруару упозорио да се оне спроводе.

ПРЕПОРУКЕПОСЛЕ недавне, редовне, постете мисије ММФ Србији, стручњаци ове институције су изашли са препорукама за опоравак српских финансија. И они, баш као и Фискални савет, препоручују да се, поред најављене уштеде од један одсто БДП, пронађе начин за још толико смањење тренутног дефицита. До новца би се могло доћи већим пореским обухватом, замрзавањем плата и пензија, ограничавањем исплата бонуса, повећањем ниже стопе ПДВ са осам на десет одсто... Простор за реформе ММФ види у јавном сектору, пензионом систему, тржишту рада, пословном окружењу.

Влада је, између осталог, пристала да уведе пенале за превремено пензионисање, смањи трошкове јавног сектора, субвенције за државна предузећа. Конкретни потези нису повучени, а да би реформе дале резултата, потребне су године. Све већи мањак у буџету Србију гура у све дубљи јавни дуг. Фискални савет каже да ће ове године расти изнад 60 одсто, а ММФ види да ћемо достићи и 65 одсто БДП.

- Сада ће и инвеститори почети мало другачије да посматрају ситуацију - додаје Павле Петровић. - Криза јавног дуга се дешава изненада. Тренутно сте у „сивој“ зони, али улагачи могу одједном да вас пребаце у „црну“ и оду даље. Али могу и да вас мало задрже у „сивој“ зони. Да би то учинили, потребан је ММФ.

Аранжман са ММФ Србији је потребан и због кредита чија је исплата њим условљена. Руска Федерација одобрила је Србији пола милијарде долара зајма за подршку буџету. Друга транша овог кредита, 200.000 долара, међутим, лећи ће тек 14 дана по постизању споразума са ММФ. И Светска банка још од прошле године има спреман новац за помоћ нашем буџету, али је услов исти - аранжман.

- Очекивало би се да комерцијални инвеститори траже ММФ због сигурности. Сада видимо да је и један државни кредит, који се увек третира мало повољније, условљен сарадњом са ММФ - каже Павле Петровић.

Из угла пословне заједнице „печат“ Међународног монетарног фонда значи да економска политика иде у добром правцу. Тако у Савету страних инвеститора кажу да подржавају и охрабрују све кораке које Влада Србије предузима у циљу приближавања регулативи Европске Уније и успостављању аранжмана са ММФ-ом. А он ће, верују, олакшати пословање у земљи.

ПОСЛЕДЊИ ДОГОВОР ПОСЛЕДЊИ аранжман Србије и ММФ-а склопљен је крајем септембра 2011. године. Он је, међутим, замрзнут већ почетком фебруара 2012. године. Тада је било јасно да је српски буџет за ту годину одступио од договореног програма. Тај аранжман из предострожности нам је омогућавао да повучемо део од 1,1 милијарду евра у случају потребе.

- Залажемо се за успостављање предвидивог пословног окружења у коме нема изненадних промена и у коме се спроводе континуиране и утемељене реформе - објашњава Давид Вандер Шурен, члан Управног одбора Савета страних инвеститора и генерални директор „Делез Европе“ за Србију, Босну и Херцеговину и Црну Гору.

- Управо би договор и потписивање новог аранжмана са ММФ-ом био један од значајних сигнала у том правцу који ова институција шаље привредницима у Србији, али и потенцијалним страним инвеститорима о макроекономској стабилности и расту у држави. Савет страних инвеститора верује да је најбољи начин трајног решавања неповољне економске ситуације у Србији кроз подршку Владе слободном тржишту. Омогућавањем привреди да се развија на основама фер конкуренције омогућило би да привредници, домаћи и страни, постојећи и потенцијални, дају свој пун допринос економском напретку и развоју земље чији би се позивитиван ефекат пренео на све - грађане, државу и пословни сектор.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:435536-Naftasima-najvise-plate>

Нафташима највише плате

Д. И. К.

Зарада у априлу просечно 46.530 динара, раст од 11,6 одсто у односу на март. Највећи просек имају запослени у сектору нафте и гаса, а најмањи у области кино, ТВ и музичке продукције

ПРОСЕЧНА нето зарада, исплаћена у априлу у Србији износи 46.530 динара и у односу на зараду исплаћену у марту, већа је за 11,6 одсто, саопштио је Републички завод за статистику.

Подаци званичне статистике показују да је највећа просечна зарада, од 168.784 динара, остварена у производњи кокса и деривата нафте. Плате изнад 100.000 динара имају и запослени у секторима експлоатације сирове нафте и природног гаса, услужним делатностима у рударству, у области управљачких делатности и саветовања у научним и информационам

делатностима, затим у рекламирању и истраживању тржишта, складиштењу и пратећим активностима у саобраћају...

Званично су најмање плаћени радници који зараду остварују у области кинематографске, телевизијске и музичке продукције, свега 19.592 динара месечно. Мање од половине просека су зараде и у бројним другим делатностима: текстилној индустрији, производњи намештаја, трговини на мало, делатностима припремања и послуживања хране и пића, разним услужним делатностима...

Гледано по регионима, највеће просечне зараде, од 57.149 динара, у Београдском су региону, док су изнад 40.000 зараде још само у региону Војводине.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:435688-Nema-ni-posla-bez-sede-glave>

Нема ни посла без седе главе

Биљана СТЈЕЛЈА

У Србији су старији радници са дужим радним стажом далеко бројнији од млађих колега. Чак 630.227 запослених има 45 - 54 године. Иако је искуство на цени, младе више вреднују

Својим садашњим послом се 1.552 грађана бави већ 73. годину заредом! Иако је ова група "времешних", али вредних радника у мањини, подаци Републичког завода за статистику показују да у нашој земљи искуство, дефинитивно, има предност над младошћу. Са просечним радним стажом од 22 године и радником у 46. години, наша земља спада у ред оних у којима старија радна снага доминира над млађом.

- Према последњим подацима из Анкете о радној снази, у Србији, у формалној и неформалној економији ради 2.299.068 грађана - објашњава Владан Божанић, начелник Одељења за анкетна истраживања у Републичком заводу за статистику.

- Гледајући према старосној структури, највише запослених има између 45 и 54 године и таквих је 630.227. Само у овој групи радника, садашњом послом је 193.776 почело да се бави између 1981. и 1990. године. А 52.835 се запослило између 1971. и 1980. године и данас ради у истој фирми.

У овом одељењу су израчунали и да највише радника у Србији има стаж од две деценије, јер се 455.570 запослило у 1991. и којој години потом. Њих 319.961 је до посла дошао осамдесетих година и на истом послу је провео три деценије.

ЧИСТА МАТЕМАТИКА Готово у свим синдикатима у Србије истичу да би искуство старијих радника требало више да се цени, а нарочито у производним делатностима и грађевинарству. У Асоцијацији слободних и независних синдиката оцењују да код нас млади немају довољно прилика да науче посао као јер се предуго школују и касно почињу да зарађују. Ипак, синдикалци подсећају да многи послодавци све више увиђају колико су им старије снаге "исплативије" јер те генерације немају јаке амбиције за променом посла, поузданији су и вреднији.

Да српска радна снага није млада, закључили су и у Унији послодаваца Србије након што су анкетирали власнике овдашњих предузећа.

- Просечан радник у Србији има 46 година, завршио је средњу школу и ретко иде на боловање - рекао је Драгољуб Рајић, директор Уније. - У привреди, на свом радном месту проведе у просеку по шест и по сати, а на посао је чекао три и по године. С друге стране, ако је запослен у приватном сектору, он у просеку радно место задржава пет и по година, а још пет је без посла.

Рајић сматра да послодавци данас више воле да дају предност млађим генерацијама иако је старијих радника знатно више:

- Вишегодишње искуство је задржало предност углавном у занатским занимањима, али се младост више цени у свим осталима, без обзира на то да ли је реч о администрацији, економији ии технологијама. Послодавци више вреднују младе кадрове јер они имају више ентузијазма, имају већу жељу да напредују, боље познају савремене технологије, а нису ни упознати са разним правима па мање "врдају" законе и "кривинаре" на послу. Истовремено, млађи људи ређе користе боловања и физички су спремнији.

Рајић додаје да послодавци трпе разне притиске због којих им је све теже да послују и да због тога и они те притиске преносе на раднике:

- Зато данас имамо једну специфичну ситуацију. Старији радници више страхују од губитка посла па је све више оних који се јако труде иако им то године не дозвољавају, а физички им је све теже да то подносе.

ПРЕДУГО ТРПЕ УВРЕДЕ Радници, а нарочито они са вишегодишњим искуством, својим синдикалним представницима све чешће се жале да их послодавци притискају, уцењују, вређају... Према проценама највећих синдиката, сваки четврти радник је "жртва" свог послодавца, али се тек 60 одсто обраћа за помоћ. И у Агенцији за мирно решавање радних спорова кажу да су радници све више у немилости својих шефова.

- А упркос томе, у прошлој години судови нису успели да заштите ниједног који се жалио - каже Олга Кићановић из Агенције.

- Зато су многи тражили нашу помоћ. Од сто предмета који су се бавили мобингом, успели смо да решимо 85 спорова.

И Милорад Мијатовић из Одбора за рад Скупштине Србије сматра да у Србији није довољно добро избалансиран "однос снага", али сматра да се то не може променити на силу и преко ноћи иако све више послодаваца управо то покушава.

- Дobar радник се ствара годинама. Чињеница је да данас имамо много радника који су у петој или шестој деценији, али то може да се искористи као њихова предност. Искуство које они имају је драгоцено и они би требало да своја знања преносе на друге генерације. Они су и лојалнији и преданији послу. Ипак, неопходно нам је и више младих радника, нарочито оних стручних, јер само таква комбинација може да води земљу напред.

Мијатовић, међутим, подсећа да су овдашњи старији радници највеће жртве транзиције и да њихова борба, нажалост, још није завршена.

- Годинама се рад омаловажава, није довољно плаћен, а посао је све неизвеснији. Зато су многи старији радници изгубили вољу да раде и почели су да сумњају у сопствене способности.

Транзиција је тако, оцењују и синдикалци, главни разлог што су бирои за запошљавање данас крцати. Према последњим подацима из Националне службе за запошљавање, посао у овом часу тражи чак 197.235 грађана који су "прегазили" педесети рођендан. А на бироу је, истовремено, и 217.388 млађих од 30 година. А оба се реда споро померају.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:435549-Penzije-pokojnih-za-360000-ljudi>

Пензије покојних за 360.000 људи

Б. СТЈЕЛЈА

Скоро сваки пети пензионер добија месечне приходе свог преминулог супружника или рођака. Породичну пензију примају и деца док се редовно школују. Исплате се веома ретко обустављају

ПЕНЗИЈУ преминулог супружника у Србији 40 пута чешће подижу жене него што то чине мушкарци. У овом часу Фонд ПИО исплаћује чак 314.177 удовица и свега 7.528 удоваца. Како кажу у Дирекцији Фонда, сваке године све је више породичних пензионера, али је њихова структура већ деценијама мање-више иста.

Тако се данас, само од породичне пензије издржава 358.865 грађана и на њиховом чеку је у просеку било исписано по 18.500 динара, односно око седам хиљада мање од просечне пензије у Републици.

- Данас породични пензионери чине 21,64 одсто укупног броја пензионера у Србији - објашњава Јелица Тимотијевић из Фонда ПИО. - Највише их је наследило примања својих супружника или родитеља који су били запослени у државној администрацији, јавним и друштвеним предизећима, управи - 328.661. Потом следе они који су се бавили пољопривредом (25.114), а на трећем месту су пензионери чији су рођаци зарађивали новац у приватном бизнису, док је најмање породица који примају „војне“ чекове (16.046).

УРАЧУНАТА АПРИЛСКА ПОВИШИЦАИ ПОРОДИЧНЕ пензије ће се од овог месеца исплаћивати по новој тарифи. Априлским усклађивањем сви приходи су подигнути за два одсто. Зато ће удовице, деца и други рођаци који примају породичне пензије у наредних шест месеци добијати око 360 динара веће износе него у протеклих пола године.

Према речима Јелице Тимотијевић, годинама се бележи константан раст броја породичних пензионера, али је њихово учешће увек око 22 одсто јер се непрестано повећава и укупан број пензионера у Србији.

Осим брачних партнера, ове чекове могу да добијају и други чланови породице. У прошлој години је тако новац из касе Фонда подизало и 34.793 деце који су остали без једног од родитеља, али и 97 унучади, 167 браће и сестара и 2.111 родитеља преминулог корисника.

- Право на ову пензију имају чланови породице после смрти корисника старосне или инвалидске пензије. Ако је реч о деци, они могу да подижу породичну пензију најкасније до 26. године и то само под условом да студирају - додаје Тимотијевићева. - Родитељи, браћа, сестре и друга деца могу да остваре право ако их је покојник до смрти издржавао.

Удовице и удовци не губе породичну пензију ако склопе нови брак, али им се исплата обуставља у случају да се запосле. У Фонду објашњавају да сви они могу да задрже пензију само у случају да им месечна накнада не прелази 50 одсто од најниже основице осигурања у Републици.

Ипак, мало коме се чекови укидају. Такав потез Фонд ПИО повлачи, углавном, зато јер су се деца ишколовала и самим тим су изгубила своје законско право на овај новац. Студентима се пензија неретко обуставља и у случају да нису доставили потврду да се и даље образују. У том случају се исплата прекида само привремено док се не доставе подаци.

<http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/384361/Dogovor-u-vrhu-vlade-Zamrzavanje-plata-i-penzija>

Договор у врху владе: Замрзавање плата и пензија

Г. Б

Лидери владајуће коалиције Александар Вучић, Ивица Дачић и Млађан Динкић постигли су начелни договор да плате у јавном сектору и пензије буду замрзнуте, сазнаје „Блиц“ од извора из врха Владе Србије. Тако сви који примају плате из буџета у октобру неће добити планирану повишицу од два одсто.

Ледени: Млађан Динкић, Ивица Дачић и Александар Вучић

- У телефонској комуникацији коју су имали у претходна два дана Вучић, Дачић и Динкић заузели су став да „нешто хитно мора да се уради“ и да ако ће поправљању стања у јавним финансијама допринети замрзавање плата и пензија, таква одлука ће и бити донета. За сада је идеја да плате у јавним предузећима и пензије буду замрзнуте само у овој години, мада ће се размислити и о идеји Фискалног савета који је предложио да у наредној години ови расходи расту само два одсто у току целе године - тврди извор „Блица“ близак Влади и додаје да ће коначна одлука бити донета када се Вучић врати из Русије.

Осим замрзавања плата и пензија, челници Владе размотриће наредних дана и план уштеда свих државних органа.

- Циљ је да се трошкови свих министарстава смање за укупно 20 милијарди. Оквирни план већ постоји, а како не би било неспоразума међу члановима Владе ко је овим више изгубио, лидери странака ће дати сагласност на заједнички предлог. Да су резони озбиљни говори и то што су на списку уштеда и бонуси за полицију и војску - тврди извор „Блица“.

Ребаланс буџета о коме би могло да се у Скупштини расправља већ почетком јула предвидеће, бар према досадашњим разговорима коалиционих партнера, и неке доскора неприхватљиве потезе.

Тројка: У њиховим рукама су и "нож и погача"

- Постоји могућност озбиљнијег кресања бројних субвенција које данас даје држава. На удару ће се, пре свега, наћи јавна предузећа и фирме у реструктурирању чији се рад данас финансира

буџетским новцем - открива извор „Блица“.

Како нам је потврђено, током маја Влада ће одлучити шта ће све од фирми у власништву државе, осим „Телеком Србија“, у наредном периоду бити понуђено на продају.

- Комплетан план везан за јавна предузећа који не подразумева само приватизацију већ и озбиљније реструктурирање скоро свих фирми у власништву државе биће тема састанака лидера владајуће коалиције. Преговоре око продаје „Телекома Србија“ преузео је на себе и свој тим Александар Вучић, а о термину када би могао да буде расписан међународни тендер за продају ове фирме знаће се у наредних месец дана - каже на крају извор „Блица“.

<http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/384160/MMF-upozorava-Srbiju-Poslednji-je-trenutak-za-rezanje-plata-i-penzija>

ММФ упозорава Србију: Последњи је тренутак за резање плата и пензија

С. Вељовић

Да би започела преговоре са ММФ-ом о новом аранжману, Влада ће морати да докаже да је спремна да повлачи и непопуларне потезе, као што су смањивање трошкова за пензије и плате у јавном сектору, повећање ниже стопе ПДВ-а и подизање старосне границе за одлазак у пензију.

Ивица Дачић, председник Владе Србије у разговору са Мисијом ММФ у Београду

Мисија ММФ-а је двонедељни боравак у Београду завршила са поруком да је стање у јавним финансијама и привреди веома забрињавајуће и да је последњи тренутак за започињање дуго одлаганих реформи.

Тренутно стање је да би дефицит на нивоу целе државе до краја године, без уштеда које је Влада најавила, могао достићи чак осам одсто БДП-а, што би јавни дуг попело на 65 одсто бруто домаћег производа или чак 20 одсто изнад законом утврђене границе.

Са изменама пореских закона и ограничавањем трошкова министарстава, дефицит би могао да се смањи за додатних један одсто БДП, али из ММФ-а упозоравају да то није довољно да се преокрене тренд раста јавног дуга. Због тога препоручују додатне уштеде од један одсто БДП, које би морале да укључе и смањивање расхода за плате и пензије, као највећих ставки у буџету.

Процене ММФ за Србију

- Дефицит на крају године 8 одсто бруто друштвеног производа

- Дефицит после најављених Владиних уштеда 7 одсто БДП

- Привредни раст у 2013. 2 одсто

Неопходне су, такође, боља контрола запошљавања у јавном сектору и промене у пензијском систему које подразумевају увођење пенала за раније пензионисање и изједначавање старосне границе за мушкарце и жене.

Потрошња се, по мишљењу ММФ-а, може смањити укидањем појединих субвенција, а приходи повећати укидањем бројних пореских олакшица и изузећа и преиспитивањем листе производа који се опорезују по нижој стопи ПДВ-а.

Та стопа се, између осталог, примењује и на основне животне намирнице, а у ММФ-у сматрају да постоји простор да се она повећа са осам на 10 одсто јер је виша стопа претходно повећана са 18 на 20 одсто.

Проблем ненаплативи зајмови

Финансијски сектор се, генерално, сматра стабилним, али случајеви пропасти појединих банака указују да је неопходно направити стратегију за државне банке. Такође, потребно је унапредити судске и вансудске механизме за решавање проблема ненаплативих зајмова, који су један од разлога споријег раста кредитне активности.

Српска привреда је спутана обимном регулативом и неефикасним јавним предузећима, због чега у ММФ-у поздрављају намере Владе да, у сарадњи са Светском банком, убрза приватизацију и корпоративизацију јавних предузећа.

Предлаже се, такође, да се тим предузећима поставе строга ограничења на субвенције и државне гаранције, али уз постепено повећања цена услуга до нивоа који ће покрити трошкове.

Поред укидања непотребних прописа, модернизацију Пореске управе и царинских органа, ММФ инсистира и на изменама закона о раду које ће укинути исплату отпремнина за цео радни век, и олакшати запошљавање у приватном сектору.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/384381/Overa-knjizica-od-sledece-nedelje>

Овера књижица од следеће недеље

Л. Гедошевић

Грађани који немају изабраног лекара, а желе да овере здравствене књижице то ће моћи да учине већ од следеће недеље. То значи да је једини услов за оверу уплата доприноса, без провере да ли је лекар изабран, што је била пракса до пре два дана.

Остаје „само“ један услов - да фирме плаћају доприносе

Уставни суд је, наине, преkjуче донео привремену меру о забрани примене појединих одредаба Закона о здравствено осигурању којима је прописано да осигураник мора да изабере лекара да би оверио здравствену књижицу и да би имао право на здравствену заштиту.

- Одлука Уставног суда да се привремено стави ван снаге одредба Закона о здравственом осигурању према којој осигураник мора да изабере лекара да би могао да овери здравствену књижицу обавезујућа је за све. У складу са њом понашаће се и Министарство здравља и здравствени систем - рекао је државни секретар у Министарству здравља Периша Симоновић.

До сада су постојала два услова за оверу књижице: уплата доприноса и изабрани лекар. Међутим, одлуком Уставног суда први и једини услов од сада ће бити само уплата доприноса.

Током јучерашњег дана Републички фонд за здравствено осигурање (РФЗО) није добио никакве инструкције које се тичу овог новог-старог прописа.

- Процедуре ће бити промењена чим у све наше филијале стигне допис којим се оваква одлука налаже. Оне ће у наредном периоду бити исте као и пре годину и по дана, када није било услова о изабраном лекару - рекла је заменица директора Сектора за здравствено осигурање РФЗО Јасмина Бојовић.

Ова привремена мера се односи на све оне који тренутно немају изабраног лекара, а таквих је тек око пет одсто.

- Скоро 95 одсто осигураника изабрало је лекара, што је велики успех - казао је Периша Симоновић.

У раду домова здравља се практично овом одлуком ништа не мења, јер ће пацијенти и даље наставити да одлазе на лечење код лекара које су изабрали.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/tema-dana/izabrani-lekar-vise-nije-uslov-za-overu-knjizice.sr.html>

Изабрани лекар није више услов за оверу књижице

Уставни суд донео привремену меру до коначне одлуке о овој теми, што већина стручњака сматра да је исправно

Уставни суд донео је привремену меру о забрани примењивања оспорених одредби Закона о здравственом осигурању, којима је прописано да пацијент мора да изабере лекара да би могао да овери здравствену књижицу, односно да би имао право на здравствену заштиту, до доношења коначне одлуке о оцени уставности закона. Овај суд је од Народне скупштине затражио да се у року од 60 дана изјасни о осам спорних питања, међу којима и да ли се избор изабраног лекара може тим законом прописати као обавеза.

„Уставни суд је поводом поднетих иницијатива и анализом оспорених одредаба закона оценио да њиховом применом могу наступити неотклоњиве штетне последице по једно од најважнијих људских права, те је оценио да је, до доношења коначне одлуке о оцени уставности наведених одредаба Закона о здравственом осигурању, нужно обуставити даљу примену појединачних аката и радњи предузетих на основу тих одредаба”, наводи се на сајту Уставног суда.

У Републичком фонду за здравствено осигурање нису желели да коментаришу ову одлуку, а у Министарству здравља су објаснили да ће се данас огласити поводом одлуке суда.

Професор др Душан Милисављевић, председник Одбора за здравље и породицу Скупштине Србије, каже да није изненађен одлуком Уставног суда и да је ово још један показатељ да из Министарства здравља долазе лоши предлози закона.

– Основно право човека јесте да бира лекара, али и да не буде ограничен на једног доктора. Није у реду да се крше људска права – нагласио је др Милисављевић.

Да је апсурдан пропис да пацијент мора да има изабраног лекара како би оверио књижицу сматра примаријус др Невенка Димитријевић, из Савеза синдиката лекара и фармацеута. Довољно је, по њеним речима, да се омогући лечење свима онима који плаћају доприносе.

– Лепо је када неко има изабраног лекара, али проблеми настају у пракси када га пацијенти бирају само због овере књижица. Да би добили књижицу, морају да потпишу изјаву о томе и то однесу код послодавца, а 90 одсто њих се после никада не врати да отвори картон – додала је др Димитријевић.

Другачије мишљење има примаријус др Милица Николић-Урошевић, из Удружења за заштиту права изабраних доктора опште медицине, која сматра да је институција изабраног лекара унела ред у систем, иако можда по уставу то не изгледа тако.

– Плашим се да ћемо ако се вратимо на старо – да свако може да иде код сваког лекара, имати општи хаос. Неће бити добар ефекат. Уставно право свих нас јесте да можемо да дођемо до доктора кад год нам је потребан. Наш највећи проблем је тај што у свему идемо из крајности у крајност – сматра др Николић-Урошевић.

Примаријус др Татјана Радосављевић, директорка Лекарске коморе Србије, каже да није правник да би могла да оцењује одлуке суда, али да сматра да право на здравље и слободу избора лекара није у пуном капацитету примењено, јер прописи не дозвољавају да приватни доктор може да буде изабрани лекар.

– Велико је питање и то што се људи ограничавају да бирају лекара на основу тога у којој су филијали пријављени – додала је др Радосављевић.

Лекара изабрало 94,5 одсто осигураника

До сада је, показују подаци РФЗО из марта, лекара изабрало 94,5 одсто становника наше земље. У Србији има око 6.900.000 осигураника.

Подсећамо да је пропис да је избор лекара услов за оверу књижице ступио на снагу 4. јуна прошле године и да они који то не ураде, иако уплаћују доприносе, имају право само на хитну

медицинску помоћ. Тада су настале велике забуне јер је било речи да послодавцу треба донети потврде о изабраним докторима опште праксе, стоматолозима и педијатрима (за децу), а жене и потврду од изабраног гинеколога. Тада је ово правило изазвало незадовољство и пацијената и лекара, јер су многи сматрали да је реч о дискриминишућем закону иако су се представници здравствене власти правдали тиме да ће ово бити значајно и због бољег спровођења превентивних прегледа.

Д. Давидов-Кесар

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Penali-za-odlazak-u-penziju-s-jednim-uslovom.sr.html>

Пенали за одлазак у пензију с једним УСЛОВОМ

У категорији запослених, који чине 80 одсто укупног броја пензионера, пун стаж је прошле године одрадио свега 45,8 одсто – показује рачуница Фонда ПИО

Нема замрзавања пензија, јер од сиротиње више нема шта да се узме, каже Мома Чолаковић, посланик ПУПС-а у Скупштини. – Чињеница да би до краја ове године уштеде у буџету за исплату пензија могле бити око 3,9, а наредне 5,5 милијарди динара само по основу тога што је Србија пре две године започела пензијску реформу кроз повећање старосне границе, више је него довољан разлог да се за сада не размишља о новом поштравању услова за одлазак у пензију, нити о изједначавању услова за пензионисање мушкараца и жена на 67 година, како предлаже ММФ.

Влада, поред ове уштеде очекује да ће по основу повећања стопе доприноса за ПИО са 22 на 24 одсто (која је иначе код нас најнижа у Европи) додатно упумпати у буџет око 25,3 милијарде динара.

С друге стране, као једну од мера за смањење буџетског дефицита Фискални савет предлаже увођење пенала за превремено пензионисање, односно за оне који убудуће у пензију буду одлазили само по једном испуњеном услову – годинама живота, али и бонусе за све који остану пун радни век на послу. Незванично се сазнаје, да би, уколико се уведу пенали, коначан износ пензије могао бити мањи за шест одсто по свакој години пензионисања пре регуларне доби, али и да се по истом принципу награде они који раде дуже.

Уколико би се тај предлог усвојио, будући пензионери би могли да бирају да ли ће 200 евра пензије примати 10 година или 100 евра наредних 20 година, али им опција да 200 евра подижу две деценије неће бити омогућена.

У ПИО фонду кажу код нас не постоји категорија превремених пензија. Оне су укинута још 1996. године. Уколико би се ишло на увођење пенала за „превремено” пензионисање, у закону би морао прво да се нађе овај термин па тек онда да се утврде и пенали и бонуси.

Пенали, истичу у Фонду ПИО, постоје у већини европских земаља. У Аустрији је то 4,6 одсто. У Словенији су умањења од 0,3 одсто месечно за све оне који оду у пензију, али да нису испунили оба услова.

Реч је о трајном умањењу пензија, чиме се на неки начин кажњавају сви они који су отишли у мировину пре него ли су испунили године стажа потребне за пензионисање. Поставља се, међутим, питање ко је од будућих пензионера у Србији мотивисан да остане на послу до

испуњења оба услова – и године стажа и старости. У прилог томе и податак да свака друга жена и три четвртине мушкараца у старосну пензију одлази пре него што напуни године старости за пензионисање прописане законом. У категорији запослених, коју чине 80 одсто укупног броја пензионера, пун стаж је прошле године одрадило њих 45,8 одсто – показује рачуница Фонда ПИО, док је међу осталим пензионерима овај однос још неповољнији.

Упитан шта мисли о увођењу пенала за будуће пензионере, Чолаковић каже да му нису познати ефекти такве мере у укупној маси пензија.

– Уколико би таква мера донела уштеде, а да при том не угрози пензионере, ПУПС би је прихватио – каже он. Рачуница пак показује да би замрзавање пензија у 2013. и 2014. години омогућило да се учешће расхода за пензије приближи циљаној вредности од 10 одсто БДП-а у 2020. години. Уштеде би биле око 0,4 одсто БДП-а у свакој години.

Јасна Петровић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Teze-do-posla-a-lakse-do-otkaza.sr.html>

Теже до посла, а лакше до отказа

Синдикати се не слажу да рад на одређено време траје до три године. – Нов начин обрачуна отпремнина приликом отпуштања радника

Немцима не сметају права радника у Србији: детаљ из погона "Дракслера" у Зрењанину (Фото Ђ. Ђукић)

Сва је прилика да ће, када буде измењен Закон о раду, у Србији бити лакше отпуштање радника, промењен начин обрачуна отпремнина приликом давања отказа, а вероватно и продужен рад на одређено време.

Ова проблематика поново је актуелизована после изјаве Мајкла Кирбија, америчког амбасадора у Србији, да је „овде скоро немогуће било кога отпустити”. Осим тога, уколико питате послодавце и представнике страних пројеката у нашој земљи, дилеме нема – траже „флексибилније прописе”, што заправо значи што лакше отпуштање. То правдају тиме да ће послодавци уколико лакше могу да отпуштају лакше и запошљавати раднике.

У светлу недавне посете премијера Ивице Дачића америчким гигантима ИТ индустрије, амбасадор Кирби је рекао да то што и сада у неким од тих озбиљних компанија раде Срби и да су неки од њих били на челу развојних сектора у фирмама из Силицијумске долине, показује да овде има људи који су врло способни, „али неке реформе морају да се спроведу у Србији. Једна од њих је у Закону о раду”.

Измена овог прописа већ неко време се најављује, а саговорници „Политике” различито гледају на то шта и у ком правцу треба мењати. У „Ју-Ес ејду, пројекту за боље услове пословања, сматрају да је наш садашњи закон о раду један од најмање флексибилних у Европи, што како кажу, повећава цену и ризик запошљавања радника.

– Овај пропис зато мора да буде потпуно измењен да би се запошљавање учинило једноставнијим и јефтинијим. Међу неопходним променама јесте измена обрачуна отпремнине, коју би требало везати за стаж код садашњег послодавца, а не за укупан радни стаж, као и продужавање трајања уговора о раду на одређено време с једне на три године уз

могућност да се у неким случајевима такав уговор и продужи – каже Џо Лаутер, директор „Ју-Ес ејда”.

Према његовим речима, тако би се смањили ризици по послодавце и трошкови запошљавања нових радника, што би повећало вероватноћу да послодавци запосле нове раднике у Србији.

– Из недавно спроведене студије ММФ-а, као и из резултата прилично радикалних реформи радног законодавства у Немачкој, види се да флексибилнији прописи о раду позитивно утичу на смањење незапослености. Стопа незапослености међу младима у Србији од 51,2 одсто само потврђује да су, осим ових, неопходна и друга решења попут програма обуке, праксе, као и регулисања рада агенција за привремено запошљавање – наводи Лаутер, додајући да је од отпуштања горе имати привреду у којој млади не могу да нађу посао и морају да напусте Србију, док они који изгубе посао немају наду да ће га поново наћи.

– И све то зато што је Закон о раду веома ригидан јер се њиме штите радници у јавним предузећима и државним органима – закључује Лаутер.

Како ће тачно изгледати измењен закон о раду нико не може још да каже, али у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике су нам рекли на које ће се области измене односити.

– Тицаће се начина исплата отпремнина у случају проглашења вишкова запослених, трајања и услова рада на одређено време, унапређења постојећих и увођења нових флексибилних облика рада, укључујући и рад преко приватних агенција за запошљавање, годишњих одмора, начина обрачуна зараде, престанка радног односа, заштите појединих категорија запослених, начина и услова за утврђивање репрезентативности синдикалних и удружења послодаваца, као и одредби о заштити синдикалних представника – каже Зоран Мартиновић, државни секретар у овом министарству.

Јасно је да су на дневном реду управо оне области чије измене послодавци траже, а шта ће се на крају догодити ипак зависи и од других учесника у процесу. Јер, радну групу за измену чине представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, укључујући и Инспекторат за рад и представнике репрезентативних синдикалних и удружења послодаваца, који су чланови Социјално-економског савета.

– Имајући у виду различите интересе оних који представљају свет капитала и запослене, као и обавезе државе да многе одредбе усклади са међународним стандардима, очекује се тежак рад на постизању договора о свим отвореним питањима – објашњава Мартиновић, додајући да би до краја ове године могли да буду усвојени и овај пропис и нови закон о штрајку.

Да ће „попуштања” прописа бити, показује и став синдиката. Према речима Ранке Савић, председнице Асоцијације слободних и независних синдиката, за ову организацију је прихватљив предлог да се убудуће отпремнина исплаћује само за године проведене код послодавца који даје отказ.

– Нажалост, овде нико неће запослити некога ко има 45 година уколико у случају отказа мора да му исплати отпремнину за претходних 20 година стажа које је провео код неког другог послодавца. Због тога подржавамо ту измену. Али, не слажемо се са тим да се рад на одређено време са једне продужи на три године. Познавајући наше прилике, то значи да ће сви отпуштати те запослене после три године. Осим тога, за то време они не могу да планирају живот, да подигну кредит јер не знају шта ће бити после три године – сматра Ранка Савић, додајући да данас у Србији, ипак, није немогуће некога отпустити, како то многи тврде.

– Доказ је што је, према званичним подацима, у Србији у претходном периоду 150 радника сваког дана добијало отказ – закључује Ранка Савић.

Законодавна неравнотежа

У Унији послодаваца Србије тврде да је „садашње радно законодавство померило равнотежу права и одговорности у корист запослених, а на штету послодаваца”.

– Садашњи систем фаворизује запослене на рачун незапослених, односно претежно старије на рачун претежно млађих генерација, а кроз малобројно отпуштање и малобројно запошљавање. То је делом условљено и непримерним решењем у вези са отпремнином, а делом и тиме што послодавац кроз доношење програма решавања вишка запослених преузима социјалну улогу државе и при том троши време и новац које би уложио на решење економских тешкоћа – наводе у Унији послодаваца.

Стефан Деспотовић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/l-penzija-i-plata-samo-u-Srbiji.sr.html>

И пензија и плата – само у Србији

Уколико је неко пензију стекао у Србији па се поново запослио, али ван наше земље, биће му обустављена исплата пензије. – Изузетак је Пољска, где је још увек на снази споразум између Владе ФНРЈ и пољске владе

Старосни пензионери којима закон омогућава да се после пензионисања поново запосле и да примају и плату и пензију, морају да поведу рачуна где ће засновати нови радни однос. Јер, уколико почну да раде ван територије Србије, остаће без своје старосне пензије.

Управо то је био повод да се редакцији јаве пензионери који сматрају да су оштећени, јер приликом пензионисања нису били обавештени да не смеју да се запошљавају ван граница Србије и сада су пред Управним судом.

Наш читалац, који је пензионисан 2001. године у Србији, где је провео цео радни век, а потом се као лекар запослио у Немачкој, тренутно је без наше пензије. Цео случај је на суду. Када је пензионисан, како тврди, нико му у Фонду ПИО није рекао да као старосни пензионер може да ради само у својој земљи.

Српске пензије су му током 10 година рада у Немачкој стизале на кућну адресу, али када је дошао у Србију и у Фонду ПИО поднео захтев да му се обрачунају и нове године стажа и тако повећа основна пензија, сазнао је да је то против закона и међународних конвенција и да мора, како тврди, да врати исплаћене пензије.

– Да сам у Немачкој радио на црно, не бих сада имао проблема, али пошто сам се регуларно пријавио и променио место боравка, а потом покушао да искористим право и повећам основну пензију пријављујући и стаж у Немачкој, остао сам без пензије. Сада чекам одлуку суда – каже наш саговорник.

У Фонду ПИО, међутим, последњих година, баш због оваквих случајева уз пензијско решење дају и обавештење о правима корисника старосне пензије, где јасно пише каква права има новопечени пензионер.

Шта, међутим, с онима који нису били обавештени на време?

Упитани да ли има таквих случајева и шта се дешава с пензионерима који су засновали радни однос у иностранству – Македонији, Црној Гори, Немачкој... у Фонду ПИО објашњавају, да

Закон о ПИО предвиђа да се кориснику пензије који ради у иностранству обуставља исплата пензије за време тог рада, уколико међународним уговором није другачије одређено.

То у суштини значи да сваки уговор о социјалном осигурању који је Србија закључила мора имати одредбу, односно члан који би овакву могућност допустио, односно омогућио рад у некој страниој земљи и наставак примања пензије у Србији.

Једина ситуација у којој би корисник старосне пензије остварене у Србији могао да ради предвиђена је чланом 10. Конвенције о социјалном осигурању између некадашње Владе ФНРЈ и Владе Пољске, који је још на снази.

Наиме, како истичу у пензијском фонду, ако осигураник испуњава услове за признавање права на старосну пензију у Србији, али не и у Пољској, може наставити да ради до испуњавања услова у погледу потребних година осигурања. Након тога права на старосну пензију у Пољској ће овом кориснику бити поново обрачуната и пензија остварена у Србији, јер ће се узети и периоди осигурања остварени у Пољској који су остварени након признавања права у Србији.

Овакво решење је предвиђено, јер ова конвенција чланом девет предвиђа обавезно сабирање стажа оствареног у обе државе. Након признавања права у обе државе – корисник старосне пензије више не може радити у Пољској.

Што се тиче корисника старосне пензије који је ово право остварио у Немачкој, а радио у Србији, да ли ће немачки носилац осигурања обуставити исплату пензије, или не, ствар је немачког законодавства, односно националног законодавства сваке државе, закључују у Фонду ПИО.

Јасна Петровић

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/male-firme-mnogo-zaposlenih>

Мале фирме много запослених

Србија има око 300.000 регистрованих малих, средњих и микро предузећа, од којих се једна трећина бави трговином, али је њихова позиција слабија него у земљама региона, оценио је аутор пројекта Национално тржиште роба и услуга Србије, Зоран Ливаја.

“Србија на глобалном индексу развоја предузетништва заузима 62. место, Хрватска 38. а Словенија 19.”, навео је он, позивајући се на показатеље Светског економског форума.

Да би се помогло том сектору неопходно је што пре покренути јавне консултације о његовом положају, повезати фрагментирана мала и средња предузећа и помоћи им у реализацији пословања, како на локалном тржишту, тако и у иностранству. Он је додао да Сектор малих и средњих предузећа запошљава две трећине укупног броја радника, колико остварује и промета у Србији. Најпогоднија институција за покретање јавних консултација у свим секторима, па и у овом јесте Привредна комора Србије, мишљења је Ливаја.

У Европској унији постоји 20,8 милиона малих и средњих предузећа, која креирају 85 одсто нових послова, запошљавају две трећине укупне радне снаге и значајно доприносе расту иновација, подсетио је он. Европска комисија је позвала све представнике овог сектора на јавне консултације о томе како помоћи овом сектору да се брже развија и да се отклоне препреке у свакодневном пословању.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/plate-u-srbiji-dogurale-do-420-evra>

Плате у Србији догурале до 420 евра

Просечна нето зарада исплаћена у априлу у Србији износи 46.530 динара и у односу на ону исплаћену у марту, номинално је већа 11,6 посто, а реално 10,7, саопштио је јуче Републички завод за статистику.

То значи и да је просечна плата око 420 евра, што је такође знатан раст у односу на претходни месец, с обзиром на то да је домаћа валута била стабилана.

Просечна нето зарада исплаћена у марту у Србији износила је 41.689 динара и у односу на фебруар, номинално је била мања 3,9 одсто. У еврима, просечна плата је била око 380 евра.

С друге стране, просечна нето зарада у априлу била је номинално 10,2 посто већа а реално 1,1 одсто мања него у истом месецу лане.

Просечна нето зарада у периоду јануар–април ове године, у односу на исти лањски период, номинално је 7,1посто већа, а реално 4,3 одсто мања. Просечна бруто зарада у априлу је износила 64.249 динара и у односу на ону исплаћену у марту, номинално је већа 11,5 посто, а реално 10,6. Бруто зарада исплаћена у априлу била је номинално 9,9 посто већа, а реално 1,3 одсто мања него у истом месецу лане. Просечна бруто зарада исплаћена у периоду јануар–април у Србији у односу на ону исплаћену у истом периоду 2012. године, номинално је већа седам процената, а реално је мања 4,4 одсто.

Е. Дн.